

El primer ministre Sharon i el seu home de confiança, Dov Weisglass.

Amb la seva decisió d'abandonar el Likud, partit que ell va cofundar, i de presentar-se a les eleccions amb un nou partit, el primer ministre Ariel Sharon ha canviat radicalment els fronts polítics d'Israel. De debò calia fer aquest pas tan dramàtic?

—Era inevitable. L'orientació actual del Likud no permet fer cap avenç cap a la pau. La meitat del partit ha pres posicions del tot contràries a la del cap del Govern, per això la retirada de Gaza només es va poder portar a terme amb els vots de l'oposició.

—Però ara Sharon porta el seu propi partit, la dreta política, a la lluita pel poder. Ara es dirigeix cap al centre, tot i que fins ara se'l considerava partidari d'una línia més aviat dura.

—Jo ho veig d'una altra manera: una part del partit s'ha decantat cap a la ultradreta. Sharon, en canvi, no ha abandonat les directrius polítiques de sempre del Likud. Tampoc el primer cap de govern del Likud, Menachem Begin, era d'extrema dreta. Al contrari, volia establir el corrent majoritari.

—Ara Sharon vol emular Begin i fer història?

—Vol fer realitat les aspiracions de tot primer ministre israelià: posar fi al conflicte amb els palestins, portar la pau i proporcionar a la gent una vida normal i tranquil·la.

—El nou partit de Sharon es diu

“Sharon vol la pau”

El cap del gabinet del primer ministre, Dov Weisglass, de 59 anys, parla del trencament d'Ariel Sharon amb el Likud, dels plans de futur del primer ministre i de les possibilitats de pau amb els palestins.

Kadima, “Endavant”. Com vol que es produeixi aquest avenç?

—El nostre camí és el del pla de pau internacional, el full de ruta, que preveu tres fases. En primer lloc el cessament complet de la violència i del terrorisme. Quan s'hagi aconseguit es podrà crear un estat palestí provisional dins de les fronteres actuals de les zones autònomes. Després poden començar les negociacions sobre les qüestions fonamentals del conflicte: les fronteres, els assentaments, el destí de Jerusalem i els refugiats palestins.

—Tenen previst desallotjar més as-

sentaments per accelerar el procés de pau?

—El primer ministre ha explicat que el cas de Cisjordània serà completament diferent del de Gaza. Cap israelià seriós pensava que a la llarga podríem continuar controlant la franja de Gaza. A Cisjordània la situació és diferent: només hi haurà modificacions territorials dins del marc de les negociacions sobre l'estatut definitiu.

—Sense negociacions no es desallotjarà cap altre assentament?

—Qualsevol altre pas unilateral significaria la fi del full de ruta, ja que l'esperit d'aquest pla de pau consisteix en negociacions bilaterals.

—Per què això no era aplicable a la retirada de Gaza?

—El desallotjament dels assentaments de Gaza es dedueix del full de ruta. El fonament de la retirada de Gaza era un acord amb els americans, que ens van assegurar que no hi hauria cap avenç fins que els palestins no prenguessin mesures dràstiques contra els terroristes i les seves infraestructures. Per a nosaltres, aquest principi era una revolució.

—Però ara poden conservar alguns dels assentaments a Cisjordània com a recompensa per la retirada de Gaza?

—Existeix un acord amb Washington sobre un control israelià continu de grans blocs d'assentaments jueus i la confirmació que cap refugiat palestí tornarà a Israel, sinó a un futur estat palestí. Això és el que diu una carta del president dels Estats Units, George W. Bush, al primer ministre Sharon. Altres passos unilaterals voldrien dir que no volem tenir res a veure amb els palestins, que no hi ha cap interlocutor. Això era el que passava quan el líder palestí era Iàsser Arafat i ja havíem decidit el pla sobre Gaza. Aleshores no teníem un interlocutor.

—**I ara sí que en tenen?**

—Sí, ara ja en tornem a tenir un. És clar, ens agradaria tenir més suport dels seus líders, però mai no hem refusat el president Mahmud Abbas.

—**Li agrada Abbas?**

—El coneixem molt bé i hi mantenim molt bones relacions de treball. És un estadista palestí molt honest. Valorem molt la seva filosofia política i el seu punt de vista sobre les qüestions de seguretat decisives. Veu el perill del terrorisme i el mal que ha fet, sobretot als palestins. Té bones intencions, és del tot diferent d'Arafat, que per a nosaltres era l'obstacle principal per a qualsevol avenç. El problema, però, és l'abisme que hi ha entre les bones intencions d'Abbas i les seves accions reals.

—**Què és el que fa malament?**

—Pensem que podria fer molt més. Compta amb la majoria de la població palestina, que està farta de les mentides de sempre, del caos, del domini de les bandes armades. A més, també gaudeix del suport de la comunitat internacional, incloent-hi els Estats Units.

—**Què faran si l'organització extremista Hamàs entrés al Govern palestí?**

—Si Hamàs continua sent una organització armada i entra al Govern, els palestins n'hauran d'afrontar totes les conseqüències.

—**Com serien aquestes conseqüències?**

—Per què hem de veure'ns en un escenari pessimista? Els palestins ens han promès, a nosaltres i a la comunitat internacional, que després de les eleccions estaran en condicions d'actuar contra els grups armats. Diuen que un nou parlament legítim promulgarà lleis per mantenir tota organització militar fora

del Govern. També prometen que llavors començarà el desarmament.

—**Gaza no és una prova per saber si els palestins es podran governar i establir la pau i l'ordre?**

—També es tracta de cedir als palestins un territori al qual estan vinculats i que han de controlar sense intromissions d'Israel.

—**Però el projecte de Gaza només funcionarà si Israel també dóna llibertat de moviment als palestins. Per què han estat evitant durant tant de temps l'obertura del pas fronterer?**

—No voldria semblar arrogant, però de vegades ens fa l'efecte que hem d'ajudar els palestins a ajudar-se a ells mateixos. Entenc que l'obertura del pas fronterer a Egipte és un important símbol nacional, però aquest pas també té una gran importància per a la seguretat.

—**Però s'han inclinat davant de la pressió de la ministra d'exters dels Estats Units, Condoleezza Rice i han obert Rafah.**

—Les nostres negociacions amb els palestins es van encallar. La senyora Rice va tenir l'amabilitat de dedicar-nos un temps molt valuós durant la seva visita per trobar una solució. Fins i tot va ajornar la sortida del seu vol per quedar-se unes quantes hores més i enllestir-ho tot.

—**Com serà el control de Rafah?**

—Israel no hi serà representat, només Palestina i Egipte, però hi haurà càmeres de vigilància amb les quals podrem seguir tot el que succeeixi. Com una de les parts controladores, la Unió Europea ha actuat de manera molt constructiva en aquesta qüestió.

—**Quines són exactament les tasques dels europeus?**

—La Unió Europea té un paper molt actiu. Els seus policies han de donar indicacions als palestins sobre qui han detingut. Han de garantir que no arribin terroristes a la franja de Gaza. Si els palestins no escorcollen bé un sospitós, els europeus ho han d'exigir. Cal tenir en compte que els terroristes estan sota pressió en tot el món i que busquen nous llocs per establir-se. Hem d'evitar que Gaza esdevingui la nova capital del terrorisme mundial.

A. Gossbongardt, J. Preuss, G. Spörl
© Der Spiegel – EL TEMPS
Traducció: David Egea

Interiors

Fèlix Djerjinski, segona vegada

Llibert Ferri

Memorial, l'associació cívica fundada per Andrei Sàkharov a l'empara de la *perestroika*, denuncia un pla del Kremlin per rehabilitar Fèlix

Djerjinski, el fundador de la Txeka, la policia política després sinistrament coneguda com a GPU, NKVD o KGB. Memorial ha donat la veu d'alerta després que un bust del superpolicia bolxevic ha estat col·locat al pati del Ministeri de l'Interior rus. Aquest indici de rehabilitació cau sobre diguem-ne "material hipersensible". El noms de Djerjinski, la Txeka o l'NKVD estan associats als mots terror, assassinats, Gulag i, en definitiva, dècades de martiri per a milions de ciutadans. Però no sembla que el president Putin ni el seu probable successor, el ministre de Defensa Ivànov, estiguin disposats a fer gaire cas a Memorial. De fet, el Kremlin confia que el cansament, la indiferència o el suport actiu actiu com avaladors d'una operació de màrqueting historicoideològic que té precedents polítics, com ara que l'FSB (hereu del KGB) pugui investigar denúncies anònimes i delacions, o intervenir els servidors d'Internet.

Els activistes de Memorial pensen que aquests primer passos per rehabilitar Djerjinski s'han gosat fer perquè Aleksandr Iàkovlev, l'ideòleg de la *perestroika*, ja no hi és per impedir-ho. Fins poc abans de morir, Iàkovlev presidia la comissió que encara ara investiga la repressió política sota el comunisme. Fa tres anys, per congraciarse amb Putin, l'alcalde Moscou, Iuri Lujkov, va estar a punt de recol·locar la gran estàtua de Djerjinski davant de la Lubianka, la seu del KGB, d'on havia estat arrencada. Ara Lujkov podria tornar a intentar-ho. I, si ho aconseguís, s'hauria complert, pel que fa als símbols, la profecia de l'exdissident Serguei Kovaliol: "Fer Putin president equival al retorn del KGB."

llibertferri@telefonica.net